

Abonnement pour un an
1000 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

" IDJTIHAD ,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

15 Février 1926 — No 198

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنه لکی [۲۴ نسخه]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغدایسی ۵ لیرادر .

اداره خانه سی :

جفال ، اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنه

نومرو ۱۹۸ - ۱۵ شباط ۱۹۲۶

تاجر لرمزدرلر (1750-1767) (آدام سیمیت Adam Smith) دخی سربست مبادله بی حریت طبیعی اوزدرینه تأسیس و تقییداتی عدالت و سیاسته منافی اعلان ایتدی [*]. (باستیا Bastiat) سربست مبادله بی اونسکزنجی عصرک حقوق طبیعی لری اوزدرینه قوردی و حمایه بی بر «غصب» عد ایتدی. حقیقت حالده «حمایه اصولی» نك غایبه سی متصرفلرک و ارباب صنایعک بر صنغنه بر ویرکی ویرمه یه خلقی مجبور ایتکدر. بو ویرکی منافع عمومی یه متعلق خدماته صرف اولوناجاق یرده، بو وجهه اشخاص خصوصی یه تخصیص ایدیش اولور. بو ایسه دره بکک دوری ویرکی سنک شکل جدیددر، وشو بر نسیب ک انکاریدر: مکلف یالکز دولته ویرکی ویرمکله مکلف در. [**]

سربست مبادله کومروک رسومنک الفاسی دیمک دکدر. (انکترده ده کومروک ۳ کانون اول ۱۸۹۹ ده منتهی اولان سنه ظرفنده ۲۲,۱۸۸,۰۰۰ انکلیز لپراسی استیقا ایتشدر. [۵۵۴ میلیون آلتون فرائق دیمکدر] حالبوکه فرانز کومروکی ۱۸۹۸ ده آنجاق ۴۳۴ میلیون فرائق رس رسم آلمشدر؛ فقط انکلیز کومروکی یالکز کندی مملکتنده چیقمان مواد اوزدرینه رسم طرح ایدر: توتون، چای، قهوه، قاقائو، شرابلر، کؤلیات کئول احتوا ایدن قورو میوه لرکی. بتون بورسملر مالیه رسملری Droit fiscal واردات رسملری در. بورسملرک هیچ بری ملی بر محصولی حمایه ایتک و کومروکده ویریلن ویرکودن باشقا، بر مستحصلک منفعته اولارق داخلی پیاسه ده بر ویرکی ویردیرمک مقصدلرینی تضمن ایتز. فضله اولاراق، (باستیا)، عملی نقطه نظر دن، حمایه سیاستنک معناسزلغنی، فطیئانه پایلمش قیاسلرله اثبات ایتشدر. [Balance du commerce = موازنه تجارت بحثه باقیله] انکترده ده قوبدن Cobden، (متحدہ آمریکا) ده Wells انسانک حریت طبیعی سی پره نسیبی مبدأ حرکت اتخاذ ایدرک استدلال طریقنی استعمال ایتشمش، موقوفلردن استعانه ایدرک استنتاج Induction اصولنی قوللاشمشدر.

(باستابل) «سربست مبادله» نك فردی جھدلی، طبیعی قوای اقتصادی نك سوق ایدرک یولده، بر صنعت Industrie ی سوق ایتشمه مانع اولماق دین عبارت اولدینی

[1] L'Etat a pour devoir de maintenir le milieu libre

[**] Le contribuable ne doit l'impôt qu'à l'Etat.

[*] (آدام سیمیت) اقتصاد پره نسیپلری. [بو اثر معارف و کالنی تألیف و ترجمه انجمنی نام و حسابنه، محب فاضلر آغا اوغلو احمد بک طرفدن ترجمه ایدیلکده در.]

سربست مبادله

Libre - échange

مملکت مزده اقتصادی دوشونجه لرک دیگر دوشونجه لر مرتبه سنه بحق چیقاریلایه باشلانیدینی شو صرده ده، بر مملکتک موقع و وضعیت اقتصادی نی تعیین امرنده اک بیوک عامللردن «- سربست مبادله» و «حمایه» اصوللرینی کوزدن کچیرمک (اجتهاد) ک پروگرامنه داخل مساعیدن در. کومروک ایشنده ایکی متضاد اصول اولان سربست مبادله و حمایه جیلک سیستملرینی ایکی مقاله ده کوزدن کچیرمکچز. بومقاله لرک محوری مالیه و اقتصاد عالمنده اک مشهور و مقتدر استادلردن و (فرانسه) نك سابق نافع ناظری اولان موسیو (یوگویی Yves Guyot) در. مقاله لری مشارالیهک ۱۹۰۱ ده (تجارت و صنایع و باقیه لغاتی) عنوانیه و دورت یوزدن فضله ارباب اختصاصک تشریک سمیله نشر ایتدیکی کتاب مخلدن و حرفیاً ترجمه ایتدک. حمایه اصولی حقنده کی مقاله سنی ده درج ایدرکچز، بز بومقاله لرک بی طرف برناقلی ز. ارباب اختصاص مطالعه ایتسین.

سربست مبادله، حریت سعی شکلرندن بر شکل در، بوندن باشقا برشی دکدر. اصل صنایع، استعمال ایتدیکی موادی انتخابه سربست اولمایان یرلرده حریت سمیک بو شکلی موجود دکدر. حالبوکه هر حمایه سیاستنک مقصودی، اهل صنایعی، بالذات کندیسنک انتخاب ایدرکچکی موادی دکل، واضع قانونک انتخاب ایتدیکی معین موادی انتخاب ایتمه مجبور ایتکدر. مادامکه اهل صنایع فنا ایشلر باید یقلمی تقدیرده ضرره اوغرار و حال افلاسه دوشد بیلیر. واضع قانون صنایعک اداره سنی، بونی کندی مسئولیت دوله سی آلتنده اجرا ایدنلر هر برینک تشبهنه ترک ایدرکچکی یرده بونی بویه بالذات اوزدرینه آلیر، بو کیفیت موسیو Molinari طرفندن بک کوزل افاده ایدیش اولان شوریه نسیپک انکاریدر. دولتک وظیفه سی میرانی سربست طور ماقدر [۸].

سربست مبادله مفهومی، حریت شخصییه مفهومندن، آرزو- سنه کوره هر کسک مملکت و قواستی استعمال ایتک حق مفهومندن، انسانک کندی نفسنه حق تصرفی مفهومندن کمشدر. سربست مبادله مفهومی، دینی نقطه نظر دن، پروستانلر طرفندن و بالاخره ده (Locke) و (مونتسکیو) کیی اونسکزنجی عصر فیلسوفلری طرفندن اورته یه قوشمشدر. (قوبلر Colbert) ک تعلیماته قارشی کملک صورتیه، (غورنه ی) Laissez-faire, laissez passer یاغایه و کچمه مانع اولمایکز، دستورینی تأسیس ایتدی. (کسسنه ی) «ممکن اولدینی قادر بیوک رقابت» ک فوآندی نظریه سی وضع ایتدی و بوکون بیلله بک مجهول اولان شو دستوری ویردی: «دیگر مملکتلرک تاجرلری بزم کندی

(انكتره) دیگر اقوام اوزدیرینه بیوک تفوق اقتصادیسینی آلدایتدی، چونکه 1846 ده سیاست اقتصادیسنی یکی آلات وادوات ایله تألیف ایتدی. لیانلر احضار، شومندوفرلر ایشا وحتی بحریه تجاریه یا کرامیه لر اعطا ایتمکه برابر حمایه جیلر، بو آلات وادوات Outillage ک مفیدی قی حد اصغیریسنه ایتدیرمه یا جلیشیرلر. مبادله به هر مانع، مبادله نك تمتعی تنقیص ایدر.

« موازنه تجارت » « ادخالات » حمایه اصولی » بختلرینه

Yves Guyot مراجعت اولونه. [*]

بیلیوغرافیا :

The theory of international Trade, by G. F. Bastable (1897) Free Trade and protection, by H. Fawcett (1887) Free Trade versus fair Trade, by Lord Farrer (1885) Schoenhof. The Economy of high Wages (1892). G. de Molinari Notion Fondamentale d'Economie politique (1891)- Yves Guyot: L'Economie de l'effort.

بایبورد مکتوبی

بایبورد

۲۲ - آغستوس - ۲۴

چوق صیحاچ بر کوندی. کونشک قیزغین روحی قصبه یی چرچیوله یی قیالقلری طوئوشدیرمش وهوایی اودرجه آغیرلشدیر. مشدی که تنفس ایدرکن، قایتار بر جای ایچمش کیی، جگرلریمک یاندیغی طویوبوردوم.

تاریخمزک کنیش فضالرینه باقان چوق اختیار (خلف قلعه) حاکم و مغرور منظره سیله، کوروب کچیردیکی شانلی دورلرک، بالخاصه تورکی آناتولییه، اسکی وطننه قاووشدیران (ملازکرد) ظفرینک، بویوکلک و علوجنایی اوکشنده ییزانس ایمپراطوری (رومانوس) ی هونکوره ونکورا غلاتان (آپ آرسلان) ک بادیه سرمست، جاذب و امثالیز بر عظمت و هیبت ایچنده دیکلانیور گبی ایدی.

ایکی آرقداش (بایبورد) ه اوچ ساعت چکن (مالانصا) کویونه کیتمک ایچین آتلی مزه بندنک. بزه رفاقت ایدن (چوروخ) ک بیاض و متبسم چاغلیتیی ایله اوغولدیایان دار و یوکسک قیالیق بوغازی قورقونج بر شکله راقیلش جسم قیا بارچهرلی آلتندن کچدک. کفهلی و کوهلی زادلرک شخصی تشبث و مشترک غیرتلی ایله تأسیس ایتدیکلری الکتریک و اون فابریقه سنی کیجه لری (بایبورد) ه نور و حیات ویردن و تشویق صنایع قانوندن حمایه بکلرین بکوچوک و فقط قیمتی بیاض کومور مؤسسه سنی

[*] بو بختلر صره ایله ترجمه و اجتهاد قارلرینه عرض

اولونه جاقدر.

فکرنده در. سربست مبادله یی شویله تعریف ایدر: بر قسم صنایع Industrie ایچون هر تنقید و هر تشجیمک العاسی در. بو تعریفه استاندارد، که بر چوق انکلیز سربست مبادله جیلری، چیقیدقلری مملکتلرده اکرامیه دن استفاده ایدن محصولانه قارشیی، تعویضکار رسوم قبول ایدرلر. (توررنس Torrens)

سربست مبادله یی شویله تعریف ایتشد: «سمیک ارضی تقسیمی La division territoriale du travail» هر ملت الک ایی شرائط داخلنده الیه ایتدیکی استحصالاتی، دیگر ملتلرک کندیسته ویره بیله جکی استحصالات ایله مبادله ایدرک ویریر. بو، «هرکس کندی یاغیه قاوورولماید» [*] فکر قدیمک یرینه قائم اولان مبادله نك مضمونیدر. بر فردک یالکز باشنه قالماسی و بوضورتله باشاماسی نه قادر غیر ممکن ایسه بر ملتکده یالکز باشنه، منزوی باشاماسی اوقادار غیر ممکندر.

«سربست مبادله» مفهومی اوقادار اکسیک بر صورتده میدانه قوشمشد، که هرکون شو سوزک تکرار اولوندیغی ایشیدیلیر «نوت سربست مبادله فقط متقابل اولماق شرطیله» فقط بو دستوری درمیان ایدن آغیر باشلی آداملرک اعلا بیلیرلر، که بر تاجردن رشی صاتین آلدقلری وقت بو مبیایه یی تاجر ه مفید اولماق ایچون دکل کندی فائده لری ایچون یاپارلر.

کذاک بر قوم دیگر بر قومدن مبیایه ده بولوندیغی وقت، صانان قومه مفید اولماق ایچون دکل کندی کندیسنه مفید اولماق ایچون بونی یاپار، محتاج اولدیفکمز محصولات و یامعمولات صناعیه سی اوزدیرینه موضوع بر کومروک تعرفه سیله بر مملکتی تجزیه ایتک ایسته یهرک ر جزای نقدیه کندی کندیکیزی محکوم ایتش اولورسکیز.

(قهرنس Cairnes) شو فکرده بولونمشدر، که کومروکی اولمایان بر ملت، حدودلره و لسان، تشکیلات سیاسی، تعامللر، یاره، وزن و اولچو اختلافلرینه رغماً جهانی بلع ایدر. انکتره بونی اثبات ایدیور.

سربست مبادله سیاستی بر تزايد نفوسدر؛ بونی تطبیق و اجرا ایدن ملته، لوازمی تدارک ایتک و اخراجاتی باقماق ایچون جهانک پیاسه سنی ویریر.

(فرانسه) کبی بر مملکتک داخلی پیاسه سی، داخلی بازاری 38,500,000 سکنه دن متشکلدر. جهانک بازاری ایسه 1,500,000,000 سکنه تشکیل ایدر. بو بازارلردن هانکیسی داها چوق منابع عرض ایدر؟

«سربست مبادله» سیاستی بول یومیله ر سیاستی در. صنایع اربابی، آلات وادواتی ایچون، مواد ابتدایه سی ایچون کومروک رسومی ویرمه یه مجبور اولدیغی زمان عینی تکالیف آلتنده اولمایان بر صنایع صاحبنه قارشیی مجادله ده بولونماز. یومیله رک فوقنده بر تعویض آزار. سربست مبادله، و سباط تقلیه نقطه نظرندن یکی صنایعک بتون ترقیاته اعظمی فائده تأمین ایدر:

Chacun doit se suffire à soi-même. [*]

اک ایی و دوغرو ترجمه یی آنجاق بویله در.